

لەنێبو شایله گانی دادگاوه

نەریتی پیاوسالاری لە دادگاش ژن بە کۆیلە دەزانیت

(خانزاد) دوو سەن رۆژ بوو چوو پووه لای خوشکە کە، تەنیا ئەو دوو سەن رۆژە بوو، کە تۆزێک ئاسوودە ببوو، وەکو (نەزیرە)ی خوشکی دەیگوت (خانزاد) داماوە خۆ لە خۆشی خۆی نەهاتبوو مائی ئیتمە، ئەوجا بریا لە خۆشی خۆی و بەسەردان بەهاتبا، ئەوەندە دنیایەکم پێ خۆش دەبوو، بەلام ئەو لە دەست ئەو مێردە شەرپانگێزە و توش و توندە رایکردیوو مائی ئیتمە، کابرا نەبێ ئەو دەهەوایەو، نە لە گەل ئەویش ئیشارە دەکرد ژنە بەستە زمان گێری خواربوو بە دەستیەو، کە لە مأل دەبوو شەری پێدەفرۆشت و بەهانی پێدەگرت و بەهۆیەو لێ دەدا، ئەگەر لە مألش نەدەبوو بە مۆبایل کاتر مێرێک نا کاتر مێرێک تە لە فۆنی بۆ دەکرد و سەدو یەک پرسیاری لێدەکرد و وەپرسی دەکرد، دواجاریش کابرا تە لە فۆنی کردبوو، (خانزاد) ییش لە ژووری مەتەبەخ بوو، تا ئەو گەیشتی تە لە فۆنە کە داخرا و پێی رانەگەیششت وەلامی بەتەو، ئەوەندە بەس بوو بۆ ئەوەی بگەرێتەو و کارو کاسبی بە جێبێ و بزانی بۆ تە لە فۆنی هەلنە گرتوو، کاتێک دەگەرێتەو بانگی دەکات ئەویش لە بەرچاوی ئەو لە مەتەبەخەکە دێتە دەرەو، ئیتر تەنیا یەک پرسیاری لێدەکات کە بۆچی وەلامی تە لە فۆنە کە نەداوەتەو، پێ ئەوەی چاوەروانی وەلامە کە بکات وەردە گەرێتە سەری و تێر پری لێدەدات ئێ باشە بۆ؟

ژنە قوربەسەر هەر لە مەتەبەخ بوو لە ناو مائی خۆی بوو، ئێ باشە ئەو لێدانە دوی؟؟ خوشکیشم لە تاوان مألە کە بۆ بەجێدێ و بەخۆ هەر دوو مندالە کە یەو دێتە مائی ئیتمە، دوو سەن رۆژ لای ئیتمە دەمینیتەو و مێردە کەم پێی دەلی هیچ خەم مەخۆ، خۆ تۆ پێگانە نیت، ئەو مائی خوشکت نییە، مائی خۆتە، تا ماوی لەسەر سەری خۆمت دادەنێم و خۆت و مندالەکانیش بە چاوان بەخۆ دەکەم، پیاو کەم، کە زۆر کەسیکی میهرەبان و دل و چاوتێر، زۆری دلێ دایەو، بەلام خوشکە کەم پێی گوت: دەزانم کاکە (فوتاد) جەنابت لە برابەر کەم زێدەتری و ئەگەر خۆشم بە غەریب بزانیایە قەت رووم لێرە نەدەکرد، بەلام پێم خۆشە یەک دوو رۆژی تر بەخۆت قسە لە گەل بکە و ساردی بکە یەو، ئیستا کە هاتوومەتە ئێرە لە بەر ئەوەی زۆری لێدام، ئەگەر نا مأل بەجێنە دەهیشت، بەلام رەنگە ئەو وا تێبگات کە من لێی بێنەتم بۆیە رەنگە هیندە دیکە توورە و شیتگێر بێ، ئەوجا لەسەر هەندێ تەکات لێدەکەم، دەهەوێ بەخۆت بیهێنێ ئێرە و ناشتمان بکە یەو (فوتاد) ییش گوتی: خەمت نەبێ ئەو ئێوارە بە گەل خۆمی دینمەو، دوای

ئا: باوکی میدیا

کۆمەڵایەتی

گولان

ژمارە (٧٦٠)
٢٠٠٩/١٢/١٤

٤٤

نانخوردنى نىپورۇ (فوناد) چۆرە سەر كار و به ئومىدە ئىئوارە (سىروان) ى مىردى (خانزاد) ى خوشكم له گەل خۇيدا بىنئىتە، كه چى دواى نىپورۇيەكى، دەورەرى كاتر مىر چوار و نىپو بوو كه (سىروان) به خۇى و دارىكى دەستى به بىسى له دەرگا دان به ژوروى كەوت، دىاربوو دەرگاى هموشەمان لەسەر پشت بوو ئەگەر له دەرگاى بىدایىبه دەمانزى كه ئەو، كه هاتە ژوروهه من و (خانزاد) دانىشتبووین و قسەمان دەکرد، بى سەلام و كەلام به (خانزاد) ى گوت: هەستە دەستى مندالەكانت بگره و وەرەه، ئەويش مندالەكانى له ژوروهكەى ئەودىو خەواندىبوو، پىي گوت: مندالەكان خەوتوون ، ئىئوارە له گەل كاكە (فوناد) دىمەه كه واىگوت پرى دايە قزى و به قز راكىشان بلندى كروو ويەك دوو دارى تووندى خىواندە پشتى و رانى، (خانزاد) ى خوشكم له گەل دار لىدانەكان بەرپووه ئىنجا به شەق و شولاق و دارەكەى دەستى كەوتە سەرى، ژنە له تاوان هاوارى دەکرد و دەگرىا و دەقىژاند، بەراستى منىش خۆم پىنە گىرا و هاوارم لىنەلسا و به تووندى پالىنكم پىونا و قىژاندم بەسەرىدا و گوتم: تۆ چىت، پالەوانى يان مىرى سەر برى، يان ئەو ژنە كۆيلەى بن دەستتە؟ وا به داران كەوتوويته سەرى، بۆ منىش هات، گوتم: دە ئەگەر خۆت به پىاو دەزانى دەتوانى شەقىكى ترى لىدەى دى برۆ دەرەه، پارو و نانىك هەر دەبىس له گەلمان بىخوات، گوتى: ناوا دەرەه دەكەى؟ گوتم: سەدجارانىش دەرەت دەكەم، نەكەى پىت بىنەپەهە ئەم ماله، بۆ وا دەزانى ئەو ژنە بىكەسە، يا كۆيلەتە، به هەوس و ئارەزووى خۆت به دار و پىلەقە وەر بگەرپىتە سەرى؟! ئىتر پالىنكم پىونا و دەرەم كرد، هاتمەه لای (خانزاد) و دم و لووتى هەمووى خوین بوو، جلوبەرگى خۆم گۆرپى و له گەل خۆم بردمە نەخۆشخانە، لەوى دواى چارەسەر كردن راپورتى پزىشكىان پىداين، يەكسەر لەوتىش بىنكەى پۆلىسى ئەوى لىكۆلىنەهوى كرد و سكالای له دزى مىردەكەى تۆماركرد، ئىنجا فەرمانى دەستگىركردنى بۆ دەرچوو، بۆ بەيانى دەستگىريان كرد و منىش چومە بەردەم دادورەرى لىكۆلىنەهە شايەتیم بۆيدا كه چۆن مىردەكەى لىداده.

(خانزاد) لا چاوىكى شىن و مۆر هەلگەرپابوو، بەشەرمەه له بەسەردەم دادورەرى لىكۆلىنەهە راوہستا و ولامى پرسىيارى دادورەرى دەدايەه، كه وەرگرتنى گوفتارى ئەو تەواو بوو، بانگى (نەزىرە) ى خوشكى كرا بىتە ژوروهه و قسەى ئەويش وەك شايەتى سەلماندى وەرگىرا، ئىنجا برىارى گرتنى (سىروان) ى

دەركرد و دواى ئەوى كه هىنايانە بەردەمى و گوتى له قسەكانى گىرا، دادورە برىارى گرتنى دا بۆ ماوى هەشت رۆژ، دواى تەواو بوونى ئەو چەند رۆژە (سىروان) نازاد كرا، بەلام چىتر نەيتوانى هەرپەشە و گۆرەشەيان لىسكات يان بچىتە گزى و لىداتەه، پاش ئەوى وردەكارىبەكانى داواكە تەواو بوو، رەوانەى دادگاى تايبەتمەند كرا بۆ ئەوى برىار لەسەر چارەنووسى كىشەكە بدات.

كه رۆژى دادگاى دىارىكارو هەردوولا ئاگاداركرانەه خوشكەكەم هەر لای من بوو له كاتى خۇيدا لەبەردەم دادورەرى دادگاى تايبەتمەند نامادەبوون و يەكەمجار پرسىيار له (خانزاد) كرايەه و داخۆ چۆن لىداده بۆچىش لىداده (خانزاد) بەمشۆپەه گوفتارى خۇى بۆ دادگا بەيان كرد و گوتى: جەناىى حاكم ئەو كابرەيى كه لەبەردەمتان راوہستا، مىردمە، بەلام برىا قەت تووشم به تووشى مىردىكىسى وەها نەبوايە، ئەو وا دەزانى من دىلىكەم و كەوتومەتە ژىر دەستى ، ئەوى رىزە لىمانىت، هۆبەكەشى چىبە نازانم، كه له دەرەه كىشەيەكى دەبى، يان بەشەپ دىتەهە مالى توورپىبەكەى خۇى بەمن بەتال دەكات، يان لەو دوو مندالە بچووكەم دەدات بۆ ئەوى من قسە بكەم و لىمبات، ئەو مامەلەى كرپن و فرۆشتن دەكات و جارى وا هەيە زىانى لىدەكەوت و له توورپىيان نازانى چۆن داخى دلى خۆى هەلبىرئى، جارى واش هەيە دەرەتەتەكى له دەست دەچى، هەمدىسان، به هەمان شى وە مامەلەم له گەلدا دەكات، زۆرىشى رق له خوشكەكەم و مىردى خوشكەم، رۆژ هەتسا ئىئوارە جوئىيان پىدەدات، كەچى هەر ئەو مىردى خوشكەم بووه چەندىن جار باربووى كردووه و هاوكارى دارايى پىشكەش كردووه، زۆر جارىش سۆپىند به تەلاق دەخوات كه ناى بچمە مالى خوشكەكەم ئەوجا بۆ سەردان و مىواندارى بچ ، يان بۆ هەوال پرسىن بىت، من داىكم و باوكم نەماوه، تەنيا ئەو خوشكەم هەيە، به من بىت هەفتەى جارىك دوو هەفتە جارىك بچمە لای يان ئەو بىتە لام، هەردووكمان له يەكتر زياتر كەسمان نەماوه، سەبوورىمان بەيەك دىت، كەچى بەه حالەشەه ئەگەر چۆن مانگى جارىك سەردانى بكەم، هەموو برۆ بىانوويەكەشى ئەويە، وەللا ئەوانە دەولەمەندن و لاف و گەزافمان لەسەر لىدەدەن، كەواش نىبە، ئەو رۆژەش كه رۆژى رووداوهكەيە، تەنيا لەسەر ئەوى پىزانەگەبىشتم وەلامى تەلەفۆنەكەى بدەمەه، هاتەهە تىرى لىبىدام، منىش بۆ ئەوى كىشەكە، كه هىچ نەبوو، گەرەتر نەكات چومە مالى خوشكەكەم، كەچى هاتە ئەويش

و تەنيا گوتى : هەلسە وەرەه هىشتا وەلامى نەدايەه و بەدار و شەق كەوتە گىانم، ئىستا له مافى خۆم خۆش نابم و داواى رىككارى ياساى دەكەم و جارىكى تىرش ناچمەه لای.

دواى تۆماركردنى قسەكانى (خانزاد) نۆرى (سىروان) هات قسەى خۇى بكات و ئەويش گوتى: من لەوى كە لىداده يان نە، بەلنى لىداده، ئەگەرچى حەز ناكەم لىبىدەم بەلام لەبەر ئەوى كه شكاتى لىكردووم و دادورەرىش قسەكانى پى بىرى و پىي گوت: ئەو دەبى له تۆ خۆش بىت نەك تۆ، جا ئەگەر له تۆ خۆش بوو، ئەو باشە و داواكە بەهوى پىكەتەهە دەداخەين ئەگەر نا برىارى سزادانت دەدريت (سىروان) ىش گوتى: من دووپاتى دەكەمەه كه لىداده و پەشمانىش نىم لەوى كه لىداده ، چونكە لەو برىايە دام ژن دەبى گۆرپاىلى پىاو بىت و له قسەى دەرەنچىت، هەر ژنىكىش گۆرپاىلى پىاو كەى نەكرد پىوستە پىاو كەى تەمبى بكات، ئىنجا دادگا هەولى دا ئەو دووانە لەبەر ئەوى ژن و مىردى يەكن و بۆ ئەوى شىرازى خىزانە كەيان تىكنەچىت و مندالەكانىان سەرگەردان نەبن، دەرەتەتەكىيان بداتى و له دەرەهوى هۆلى دادگا نەرمى بنوتن، دواى گفوتوگۆيەكى نىپو كاتر مىرى هەردووكيان هاتنەهە بەردەم دادگا و (خانزاد) گوتى: من دەچمەهه مالى خۆم و مىردى خۆم دەوتەهە بهمەرچىك (لىدانم لەسەر هەلگرت) ئىنجا كه نۆرى (سىروان) هات قسەى خۇى بكات، له جياتى ئەوى بلى، به قسەكانى رازىم كەچى گوتى: ژن ئەگەر گۆرپاىلى پىاو نەبوو، پىاو هىچ جارى دىكەى نىبە هەر دەبى لىدات، دادورەرىش لەو قسەيى (سىروان) توره بوو، پىي گوت: تۆ له جياتى ئەوى بلى كه بەلنى دەدەم ئەو رەفتارە ناشىرىنە دووبارە ناكەمەه، كەچى سوورى لەسەر و ئەو كارەى كه كردوتە و تاوان دروستدەكەيت!

دواى تەواو بوونى رىككارە ياساىبەكان دادگا برىارىدا (سىروان) بە پىنچ مانگ بەندكردن حوكم بدات، (سىروان) يان برده دەرەه و كەلەپچەيان له دەستى كرد و سوارى ئۆتۆمبىليان كرد، له ناو ئۆتۆمبىلەكە دانىشت و تەماشايەكى (خانزاد) ى كرد و هەر هىندەى پىنگوت: باشە با من زىندانى بكرم و ئەوسا تۆش دەبى چارەنووسى خۆت بزانى.

(خانزاد) چاوى پرگريان بوو، دەستى مندالىكى گرتبوو، ئەوى تىرشى له باوہش بوو، سەرئىكى بادا و مندالەكەى باوہشى تووندتر بەخۆه گرت، (نەزىرە) لىسى چومە پىش و كلينكسكەى دەستى دايە و پىي گوت: وەرە با برۆينەهە مالى خۆمان.

لا (خانزاد)
چاويكى شين و
مۆر هەلگەرپابوو،
بەشەرمەهە
لەبەردەم دادورەرى
لىكۆلىنەهە
راوہستا و ولامى
برىارى دادورەرى
دەدايەهە

لا (خانزاد)
پرگريان بوو،
دەستى مندالىكى
گرتبوو، ئەوى
تىرشى له باوہش
بوو، سەرئىكى
بادا و مندالەكەى
باوہشى تووندتر
بەخۆه گرت

كۆمەلەيەتى
گولان
ژمارە (٧٦٠)
٢٠٠٩/١٢/١٤
٤٥

بۇچى پياويكى پىر؟

ژنەكە لە رارهوئىكى فەرمانگەكە لەسەر كورسىيەك بەكەساسى دانىشتىبوو، دياربوو فەرمانبەرەكە پىي گوتىبوو كە جارى دانىشتىت تا خوى بانگى دەكات، ئەويش وەك ئەوئى خوى پىوئە گرتىت لچىكى عەباكەى بە نيوى دەموچاويىيەو گرتىبوو، بۇ ئەوئى ئەو بەشەى دەموچاوى كە لىوئەكان و لووت و لاروومەتتىكى بوون ديار نەبن. بە رىكەوت لە تەنىشتەو لەسەر ئەو كورسىيە درىژەى كە بۇ هاوولانتىيان دانرابوو لەسەرى دانىشن، منىش چووم دانىشم.

دوای چەند چركەيەك وەك ئەوئى ھەردووكمەن ھەزەمان لە دواندنى يەكتىر يىت، كەوتىنە قسە، سەرەتا ئەو گوتى: لە بەيانىيەو لىرەم ھىشتا ئىشەكەشم تەواو نەبوو، نازانم كارى ناو فەرمانگەكان بۆ وا درەنگ رادەپەرىنرەت و ئەو خەلكە بۆ ھىندە نازار دەدەن. ئىنجا درىژەى داىە و گوتى: ھاتووم ناسنامەكەم بگۆرەم و ناوى مېردەكەم لەسەر ناسنامەكەم رەش بگەمەو و ناسنامەيەكى تر

كۆمەلەيى

گولان

ژمارە (۷۶۰)
۲۰۰۹/۱۲/۱۴

۴۶

دەريئىنىم، ئىنجا پىرسى ئەي تۆ؟
 مەن مەن گوتىم: كارىكى تايىپە تىم ھەيە
 و چاۋەر پى تەۋاۋا كىردىم، بەلام بۇچى
 ناۋى مېردەكەت رەش دەكەيەۋە، خۇ
 تەلاقى نەداۋىت؟ گوتى: با دەمىكە
 نىزىكە سالىك دەيى، تەلاقى
 داۋم، ئەگەر ھەزەت لىي بىت بۆتى
 دەگىرمەۋە. گوتىم: زۆرم پىخۇشە كە
 بەسەرھاتەكەت بزانم. ئىتەر ئەۋىش
 بەمشىۋىيە دەستى بەگىرانەۋى
 بەسەرھاتەكەي كىرد و گوتى: گەنج
 بووم، تەمەنم (۲۳) سالىك دەبوو،
 لەسەر تاقەت و شەنگ و جوانى خۇم
 داۋوم. باۋم مردبوو، مەن داىكم و
 دوو سى خوشك و دوو برا بوۋىن، مەن
 كاروبارى مالىھەم رادەپەراندى، ھەر لە
 جل شتن و كول كىردەۋە بگرە تا مال
 پاكرىدەۋە و چىشت لىنان. رۆزىك
 غازمان نەماۋو، تواناي كرىنى
 غازىشمان نەبوو، لەبەر ئەۋى ئەۋ
 كاتى گرانى بوو، ئىمەش بۇ ھەمو
 شتى ھەر پىزىمەن بەكار دەھىنا، بۇ
 ئاۋ گەرم كىردىن. بۇ چىشت لىنان و بۇ
 زۆر شتى تر. رۆزىك وىستىم پىزىمەكە
 ھەلگەم، پەمىكى زۆرم لىدا ھەلنەبوو،
 نەوت فىچەقەي دەكرد و شقارتەم
 لىدەدا ھەلنەدەبوو. مەن مەن ھىندەي
 دىكە پەمىم لىدەدا و شقارتەكەم لى
 نىزىك دەكردەۋە، لەپەر ھەر ھىندەم زانى
 گلپەيەكى كىرد و ھىرومى ئاگر بۇ
 دەمو چاۋ ھات و لەبەر خۇكشاننەۋە
 پىشتاۋىشت بەربوومەۋە. دەموچاۋم
 ھەموۋى بوۋە دوكل زانىم دەموچاۋم
 سوۋتا، بەلام جارى خۇم نەدىتەبوو، كە
 مەشخەلە ئاگرەكە بۆم ھات، مەن مەن
 زىرەم لىپەلسا، داىكم بەكسەر گەيشتە
 فرىام. دەرودراسى كۆبۈنەۋە و يەكى
 لە دراۋسىيە كانمان ئۆتۈمبىلەكەي بە
 ئىش خىست و خەلگەكە بە پەلە منىان
 گەياندە نەخۇشخانە و لەۋى داۋاى
 ئاۋىنەيەك كىرد و ئەۋجا رووخسارى
 خۇم بىنى و زانىم چىم لىقەۋماۋە
 و چۈن توۋشى كارەسات ھاتووم.
 پىزىشكەكان لە نەخۇشخانە خەۋاندىانم
 و دەستىان بە چارەسەر كىردىم كىرد،
 نىزىكە مانگىك لە نەخۇشخانە
 مامەۋە و پاشان كە دەرىشچووم
 مانگىكى تر خەرىكى تىمار كىردى

بىرەنەكانى دەموچاۋم بووم. دەموچاۋم
 زۆر نەسوۋتاۋو، تەنبا لىۋەكانم و سەرى
 لوۋتەم و لاروومەتەكەم نەبى. بەلام
 ئەۋى كە ناشىرىنى كىردبووم لوۋت
 و لىۋى سەرەۋم بوو. كە بەتەۋاۋەتەش
 چاك بوومەۋە، جوانىيەكەي كوشتم،
 شەۋ و رۆز سەيرى ئاۋىنەم دەكرد و
 خەم و خەفەتم دەخوارد و دەگرىام.
 پىش سوۋتانم ھەفەتە نەبوو خوازىنىم
 نەيەت، بەلام مەن دەمگوت جارى
 مېرد ناكەم، داىكم بەجى نەھىلم. كە
 دووچارى سوۋتانىش ھاتم، تەمەنم
 گەيشت بە (۳۲) سالى ئىنجا توانىم
 مېرد بەكەم. ئەۋىش دواى ئەۋى داىكم
 مرد و خوشكەكانم مېردىان كىرد و دوو
 براكەشم ژىيان ھىنا و ئەۋ خانوۋەي
 ھەمان بوو، خوشك و براكانم ھەموۋىان
 لە بەشە مېراتى خۇيان خۇش بوون و
 دايانە مەن و خانوۋەكەيان بەناۋ كىردم.
 يەكىك لە براكانم كە ژنى ھىناۋو
 گوتى: نەھىلم بەتەنبا بىت، تاۋەكو
 بۇخۇت مېرد دەكەيەت مەن لەگەلت
 دادەنىشەم و چاۋم لىت دەيىت. ئەۋجا
 بەراستىش ۋاۋو، زۆر بە پەرۋش بوو
 بۆم و چاۋى لىم بوو، تاۋەكو پىۋاۋىك
 كە تەمەنى (۵۲) سالىك دەبوو،
 ژنىشى ھەبوو، بەلام ژنەكەي مندالى
 نەدەبوو، دەبوست ژنىك يىنىت، مندالى
 بىيىت، ھاتە خوازىنىم، مەن سەرھەتا
 رازى نەبووم، بەلام پاشان كەسوكار
 و ناسىۋا گوتىان: بەخاۋا باشە
 بۇخۇت مېردىك بەكەي و لە مالى
 مېردى خۇت بە قەدر و قىمەت بى
 و لە دەست تەنبايىش رىزگار تەيىت،
 باشترە لەۋەي وا بىيىتەۋە. ھىچ نەبى
 بۇخۇت مندالىك دوانت دەبى و پاشان
 بۇخۇت پىيان دەخافلى. براكەشم
 ھەر ۋاى دەگوت و پىي گوتىم:
 ئەگەر ھەزىشت كىرد ھەر لەۋ خانوۋە
 بىيىتەۋە، ئەۋا مەن دەچمە دەرى،
 ئەگەرنا وىستت لەگەلت دادەنىشەم،
 ئەگەر ھەزىشت كىرد بچىە لاي
 مېردت و لەلای ئەۋ، لە خانوۋى ئەۋ
 جا ئەگەر خانوۋى بە كرى بوۋ يان
 ھى خۇي بوو، دابنىشى ھىچ رىگرىت
 لىناكەم، وىستت خانوۋەكەت بە كرى
 بدە و مەن خانوۋەكەي دىكە بە كرى
 دەگرم، وىستت مەن لەناۋى دەمىنەۋە

ھەتا تۆ پىتخۇش بىت. مەن مەن گوتىم:
 بىرام چۈن دىل دىت بەتۆ بلىم برۆ
 دەۋە و بۇخۇت خانوۋ بگرە، بە
 ھەر حال رازى بووم لەسەر مېرد كىردىم
 بەۋ پىۋاۋە. چۈنكە بەراستى مەن مەن
 گەيشتەبوومە قەناعەتەكەي كە ئىدى
 گەنجىك نايەتە داخاۋىم كە مەن
 ئىستاۋا لە سىم تىپەراندوۋە، ئەگەر
 لەۋ يەك دوو سالەش مېرد نەكەم ئىتەر
 كەس نامخاۋى مەگەر كىرايەكى
 پىر نەيىت، بۆيە مەن مەن رازى بووم
 مېرد بەۋ پىۋاۋە بەكەم. كە مېردم كىرد
 خانوۋەكەم بۇ براكەم بەجىشت.
 نىزىكەي ھەت ھەشت مانگ لەلای
 مېردم مامەۋە سىم نەبوو، پىۋاۋەكەم
 ھەموو رۆزى پرتە و بۆلەي دەكرد،
 ژنەكەشى (ھەۋىيەكەم) دەيگوت:
 باشە تۆ خۇت لە ئاۋىنەدا دىۋە، ئەگەر
 جوان باي ئەۋ پىۋاۋەش نەتەدەخواست،
 ئەۋە لە نەزۇكىشت ھەر گەرى، كىرا
 تەنگەتاۋى مندال بوو، ژنەكەش واتە
 ھەۋىيەكەم ۋەك دوژ مەن لە بۆسەم داۋو،
 بىست و چار سەعاتى خوداى ئەۋە
 مەلانىي دەكردم و تۋانج و قسەي
 بىرندار كەرى پىدەگوتىم، ناخىرىيەكەي
 مېردەكەم مەن برە لاي پىزىشكىك
 و ئەۋىش دواى پىشكىن گوتى:
 پىۋىستى بە نەشتەرگەرى ھەيە و
 پارىيەكى زۆرىشى تىدەچى، تا ئەۋ
 نەشتەرگەرىيەشى بۇ نەكرىت ھىچ
 ئومىدىكى نىيە تواناي سىكپرى
 ھەبى. كىرا بەتەۋاۋەتى لىم ساردبۇۋە،
 پاش سالىك و ھەندىك گوتى: مەن
 تۆم ناۋىت. تەلاقى دام، براكەشم لە
 رقان پارىزەرىكى بۇ گىرم و ئەۋىش
 ھەموو ھەقەكانى بۆم وەرگرت.
 ناچار گەرەمەۋە ناۋ خانوۋەكەم لاي
 براكەم، پىكەۋەين ئەۋ ژن و مندالى
 ھەيە و مەن مەن بە مندالەكانى غافل
 بوۋىمە، براكەم و براژنەكەم لەگەلم
 زۆر باشن، لە خۋاى بەزىاد بىن،
 مندالەكانىش زۆر ھۇگرن و بەردەۋام
 لاي مەن، ئىتەر سەبوورىم بەۋان
 دىت و جارىكى تر بىراى بىر مېرد
 ناكەمەۋە بۆيە لىرەشم ھاتووم ھەرز و
 حالىكم نوۋسىۋە بەلكو ناۋى مېردەكەم
 لەسەر ناسنامەكەم رەش بەكەمەۋە و
 ناسنامەكەكى تازە دەرىنم.

بە ھەر حال رازى
 بووم لەسەر
 مېرد كىردىم بەۋ
 پىۋاۋە. چۈنكە
 بەراستى مەن مەن
 گەيشتەبوومە
 قەناعەتەكەي كە
 ئىدى گەنجىك
 نايەتە داخاۋىم

مېردەكەم مەن برە
 لاي پىزىشكىك
 ئەۋىش دواى پىشكىن
 گوتى: پىۋىستى بە
 نەشتەرگەرى ھەيە
 و پارىيەكى زۆرىشى
 تىدەچى، تا ئەۋ
 نەشتەرگەرىيەشى
 بۇ نەكرىت ھىچ
 ئومىدىكى نىيە
 تواناي سىكپرى ھەبى

فاتيمه بەنيس ((نووسەر و شاعيرى مەغرىبى)) بۇ گولان:

•••
 (فاتيمه تەلەزھرا بەنيس) بەلكىكە لە
 شاعيرە مەغرىبىيە نووخوارەكان، جىن
 پەنجەيدەكى ديارى لە ئېوئەندى رۆشنپىرى
 مەغرىبىدا ھەيسە، خانىمى (بەنيس) خودان
 سەلىقەكى جوانە لە نووسىنى (پەخشانە
 قەسىدە) رۆژنامەگەرى مەغرىبى لەبەر
 ئىھتاتووى لە شعر نووسىندا لەقەبى (فاطمە
 الشعر) يان پىچ بەخشىو، (فاتيمە) جگە لە
 شعر بە وتارى كۆمەلەلايتى و رۆشنپىرىش
 بەشدارى لە رۆژنامە و گۆزارە مەغرىبى
 و جەزائىرىيەكان دەكات، لە شعر و وتارە
 ئەدەبىيەكانىدا واقىيە تالى ژيانى ئافرىقى
 رۆژھەلانى موعالەجەكردو، لە بواری
 كۆمەلگە مەدەنى و پەرسى ژىندەرىشدا
 چالاکە، خانىمى (بەنيس) ئىستىسا سەرۆكى
 كۆمەلە (اصدقاء لوركا) يە، كە خودانى
 نوابانگىكى گەورەيە لە ئېوئەندى رۆشنپىرى
 مەغرىبىدا، ھەفتەنامە (گولان)،
 لە درۆزى خستەرووى راو سەرنەجى
 ئەكادىمىست و مېديكار و نووسەران لە
 بارى مژارە ھەنووكەيەكانى ژنانى
 رۆژھەلات، ئەم دىمانەيدى لە گەل (فاتيمە
 بەنيس) سازدا.

•••
 * پەرسى ناموس لە رۆژھەلاتدا
 پەرسىكى ھەستىيارە، رۆژھەلايتىيەكان
 بەتايىتەت كۆمەلگە ئىسلامىيەكان
 ھەردەم شەرەف و پىنگەى
 كۆمەلەلايتيان بە ناموس و ئاكارى
 ژنەو دەبەستەنەو، تۆ ھۆكارى ئەمە
 بۆچى دەگەرئىتتەو؟
 - بەلج ئىمە ھەر كە چامان بۆ
 ژيان ھەلدەھىنن كۆمەلگەيەك دەبىنن
 كە ھەموو كيان و شوپىن پىي خۆى
 لە ناموسى ژنەكانىدا دەبىنئەتتەو،
 كۆمەلگەيەك تا پىي بگرى گەمارۆى
 ئافرىتان دەدا و ئىرادەيان لىدەسئىتتەو
 و دىيانكاتە پاشكۆ و زەلىلى پىوان،
 تاك و خىلى رۆژھەلاتى چەند
 ھەست بكات مېيىنەكانى لە چىژ
 و خۆشپىيەكانى ژيان دوورن، ئەوئەندە
 ھەست بە دلىيى لە شەرەف و
 ناموسى دەكات، بەلام كاتىك ژنان
 ئەو واقىعە رەتدەكەنەوئە و دىيانەوئە لە
 بازنە داخراوئەكە بىتتە دەرى، ئەوكات

تراژىدىيەكى گەورەيە شەرەف و ئاكارى كۆمەلەيەتى لە منداڧدانى ژناندا كۆپكەيتەو

بەريەككەوتىن لە گەل ھزرى نىزىنەدا روودەدات و شەرى مان و نەمان دەست پىدەكات.

تراژىدىيەكى گەورەيە ھەموو نووشىتى و نەھامەتتە كانى كۆمەلگەكەت وەلابنىت و شەرف و ئاكارى كۆمەلايەتتە لە منداكى ئاندا ئاندا كۆ بكتەتە، وەك ئەو ھەموو ئەوانەى روويانداو پەيوەندىيەكىان بە ناموس و دابى گشتىيەو نەبى!!

يىگومان فاكىتەرەكان زۆرن، نەشەى سەرھەتايى تاك و كەلەكەبوونى پاشخانى نەخوئىدەوارى و دواكەوتويى و نەخوشىيە كۆمەلايەتتەكان ، ھەموويان بەيەكەو بەنكەيەكى ھزرى ھەلەيان بوونىاد ناو، ھەر لە وپۆش زۆرىنەى نەھامەتتەكانى ئزانى رۆژھەلات سەرچاو دەگرن.

* پياوان لە پىناو پەردەپۆشكردى خراپى و كەمووكوپىيەكانىان ناموسى خۆيان و بنەمالەكانىان بەشەرفى ژنەكانىانەو گرىدەن، لە كاتىكدا گەر تۆ لە رووى زانستىيەو تەماشاي چەمكى ناموس بكتەى دەبىنيت چەند ئاكارىكى دىكەى وەك درۆ و دىزىكرىش دەگرىتەو، بەرپاى ئۆرە ھۆكارەكە ئاينىيە يان عادات و تەقالىدى كۆمەلگە؟

-زۆرىيە كۆمەلگە رۆژھەلاىيەكان لە روالەتدا موخافىزكارن، بەلام لە ناوەرۆكدا بەر بارد و ناھوسەنگن، كىشەيەكى ھەرە گەورە بە ياسابوونى

عورف و عاداتە كۆمەلايەتتەكانە، عورف و ترادىسيۆنەكان رىچكەيەكى ترسناكىان لە ھەناوى ئەو كۆمەلگانەدا گرتو، بوونەتە دەسەلاتىكى بەھىز لە سزادانى ئزان. دەسەلاتىك ھىچ پەيوەندى بە مەرجەع و بنەما ئاينىيەكانەو نىيە، ھىزى تەواو رى لە ياسايى خىلەو وەردەگرى كە ئويش جياكارى رەگەزى قولتەر دەكا و زولم و ستەم گشتگىر دەكا بى ئەو ھەم كەسكە بىتوانى قسەيەك بكت، بەلام ئەگەر ئافرەت سەرىچىيەكى بچووكىش بكت، وەك ئەو وايە قىامەت ھەلسابى و دەبى توندىترىن سزا وەربگىرت.

* لە روانگەى گۆرانگارىيە كۆمەلايەتى و رۆشنىبرى و ئابورىيەكانەو، پىت وائىيە پىستمان بە پىناسەيەكى نوپى ناموس ھەيە؟ ئەگەر وايە پىناسەى تۆ بۆ ئەم چەمكە چىيە؟

- بە برواى من ناموس برىتتە لە پارىزگارىكردىن لە جەھەرى مرۆف بوون ، دوركەوتنەويە لە و نىفاق و دوروويىيە كۆمەلايەتتەى كە ئەمىرۆ بۆتە ھەوئى پەيوەندىيە كۆمەلايەتتەكان، ناموسى مرۆف لەو ھەدايە كىيانى خۆى نەخاتە ژىر كارىگەرى بەرژەندىيە مادىيەكان، مرۆف خۆى سەردار و خاوەنى زاتى خۆى بى، بىگومان من ھاوپام لە گەل تەرحەكەى ئۆرە، رۆژھەلات

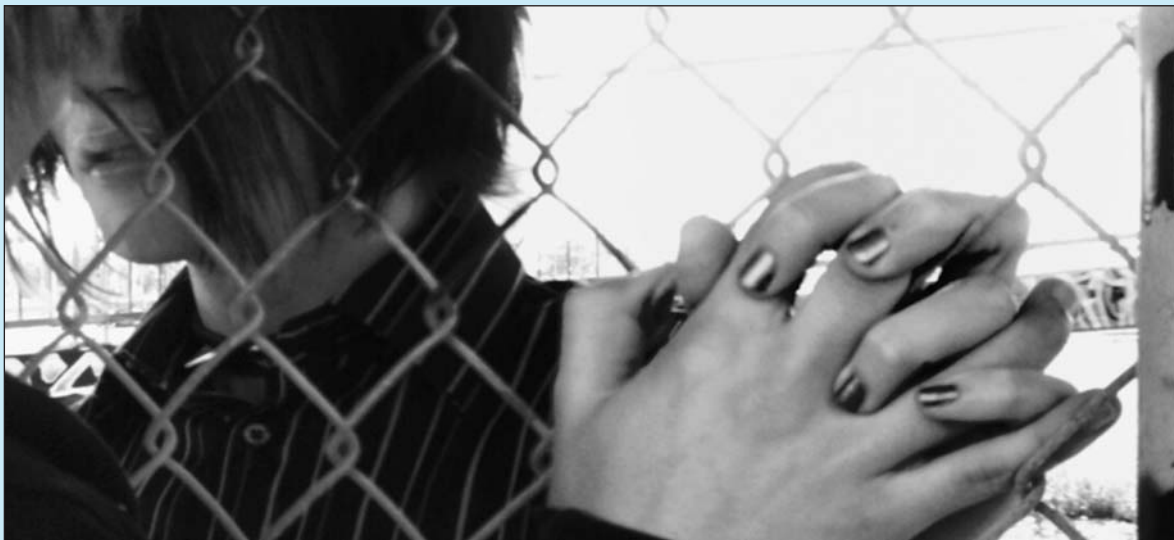
ئەك ھەر لە پرسى ناموس بەلكو لە چەندىن پرس و مژارى دىكە پىستى بە وردبوونەو و پىناسەى نوپى ھەيە.

* وەك ئامازەمان پىندا ئەو بىركردەو ھەلەيە لە پىناو بالا دەست بوونە بەسەر ئزان و شارەندەوى لايەنە نەنگ و لەرۆكەكەى پياوانە، ئۆرە چۆن شۆقەى ئەو ھالەتە دەكەن بەتايبەت كاتىك كۆمەل جەستەى مېنە بە گوزارشت كردن لە كەسايەتى پياوان دەبەستتەو؟

- واقىعەكى تالە، سەرچاوى دىيان نارىشە و نەخوشى كۆمەلايەتتە، قولكردەو ئايدىاي جياكارىيە، رىگەدانە بە پياوان بە ئارەزووى خۆيان ئەو ھەم دىيانەوتت بىكەن بى ئەو ھەم كەسكە ھەبى لى پىچىنەويان لە گەل بكت، بە دلنايىيەو ھەم ھەموو ئەو لەسەر حىسابى رەگەزى مېنەيە، كە بۆتە قوربانى كردار و بىركردەو ھەلەكانى نىزىنەو لەسەر بچوكتىن كردار لىچىنەويە لە گەل دەكرى.

* زۆرىك لەو ژنانەى كوردستانىان جىھىشت و لە ئەورپا گىرسانەو، عادات و تەقالىدى ولاتەكەيان بۆ ئەوى گواستەو، بىگومان جياوازی كلتورى و كۆمەلايەتى گەورەيان لە ئىواندا ھەيە، من دەپرسم كاتىك بەركەوتن لە ئىوان ھەردوو كلتوردا دروست دەبى چى روودەدات ئايا رۆژئاوا چۆن تەماشاي ئەو ھالەتە دەكات؟

زۆرىيە كۆمەلگە رۆژھەلاىيەكان لە روالەتدا موخافىزكارن، بەلام لە ناوەرۆكدا بەرپاد و نا ھاوسەنگن

- ئەوروپا ئەو بەهەشتە گۆلینەو
میسالیەنییە کە ئیمە خەیاڵی دەکەین،
لەوێش ژنان رووبەرپووی جیاکاری و
توندوتیژی دەبنەو بەلام بەشەکل
و شیوازی جیاوازتر، دیدگای
رۆژئاواییەکان بۆ کەلتور و تەقالیدی
ئیمە دیدگایەکی گشتگیر نییە، ئەوان
ھەر یەکە و بەشیوھیک، رۆژھەلات
دەبینن، بەلام بەشیوھیکەکی گشتیش
کۆ دەنگییەک لە رۆژئاوا ھەبە لەسەر
نەزانی و دواکەوتووی تاکي

و کۆمەلگە مەدەنی و دەسەلاتەو
پارێزگاری لە ئافرەتە چەوساوەکان
دەکەن و مافیان دەستین، بەلام لە
رۆژھەلات تەنیا دان بە خۆداگرتن
و بێدەنگی بە گۆیچکەیی ژناندا
دەدری.

• **کاریگەرییە خراپەکانی ئەروانگە
ھەلەبە لەسەر کۆمەلگە چیبە؟**

- لەسەر ناستی کۆمەلایەتیدا
شەرعییەت بە زۆلم و چەوساندنەو
دەدری، جیاکاری ژیندەریش
دەبیتە حالەتێکی رێپێدراو،
لە رووی سایکۆلۆژیەشەو
ھەستی رق لێبوونەو لە ناخی
ئافرەتان بەتایبەت خویندەوار
و ھۆشیارەکان دەرووی، ئەو
ھەستەش یان بە تۆلە کردنەو
لە پیاوان کۆتایی دیت، یان
دەبیتە گری و نەخۆشی
دەروونی و ئافرەتەکە تا
کۆتایی ژیان پێووی
دەنالین.

• **کەواتە رینگە چارە
چیبە بۆ رزگاربوون لەو
نیشکالیەتەو دارشتنی
پێناسەییەکی نوێ کە
ھاوتسا و تەریبی
گۆرا نکارییە
کۆمەلایەتی و**

کلتورییەکان بچ؟

-نەزەری ھەلەبە رۆژھەلات
لەھەمبەر چەمکی نامووس لە
بالادەستی ھزری نێزینەو سەرچاو
دەگرێ، ئەویش ھیزی خۆی
لە خێلەو ھەردەگرێ، بۆیە یەکەم
ھەنگاو و رزگاربوونە لە بالادەتسی
پیاوان و ییگومان ئەوھش خویندن و
خۆ رۆشنیبرکردنی ژنانی گەرەکە
کە لەوێو ھەرگە کارکردن و چوونە
دەرەو بۆ ژنان دەرەخسێ، کارکردن
و سەرەخۆیی ئابووری پالەشتیکی
بەھیز دەبێ لە کەمکردنەو ھەیمەنە
و جەبەرەوتی نێزینە، بۆیە دەگەرپێمەو
سەر ئەسلی مەبەست و دەلێم، خویندن
و ھۆشیاری، ژنان لە پاشکۆیەکی
پیاوان قوتار دەکات.

رۆژھەلاتی،
گەر باس لەو دیان ھەزار ئافرەتە
مەغریبییە بکەم کە ئیستا لە ئەوروپا
نیشتەجین دەبێ ئەو بلیم ئەوان لە
نیشتمانەکی خۆیان لەبەر زۆلم
و جیاکاری ھەلاتوون و لەوێش
رووبەرپووی بەریەککەوتن و جیاواری
کلتووری و کۆمەلایەتی بوونەتەو،
بەلام ھەک خۆیان بۆیان باس کردووم
دەلێن ھەر چۆنیک بچ ژبانی ئەوروپا
لە واقعە تالەکی لای خۆمان
باشترە).

ھەلۆیستی رۆژئاواییەکان لە
ھەمبەر ئەو ئافرەتەنە دووچار
توندوتیژی دەبنەو، ھەلۆیستیکی
ئینسانی و جوانە، ئەوروپیەکان، بەتاک

ک

(شیرزاد) بریاری واپو ئەو نیوەرۆیە
بچیتەو مائەو نانی نیوەرۆ بخوات، پێش
نیوەرۆیەکی بە تەلەفۆن بە (سازان)ی
گوتبوو کەوا ئەو رۆژە لە دەرەو نانی نیوەرۆ
ناخوات، بەلام (سازان) پێی گوتبوو کە
تاقەتی خواردن ئامادەکردنی نییە و بۆخۆی
وھک رۆژانی تر لە دەرەو نانی بخوات.
(شیرزاد) داخێکی ھەلکێشا و لەبەر خۆیەو
گوتی: بزانی تووشم بە تووشی چ ژنیکی
بوو، ئاخر بوو ژن خواردن بۆ میزدی ساز
نەکات؟! باشە تۆ چ کارێکت ھەبە لە مائەو
تەنیا سێ منداڵی بچوکت ھەبە و ئەوانیش
ھەر پێوستیان بە چیشتێک و خواردنیکە؟!
ناھێکی ھەلکێشا و چوو سەر کارەکی
خۆی، نیوەرۆ سواری ئۆتۆمبیلەکی
بوو بەرەو مائەو چۆو بەتەماچی ئەو
ژنەکی خواردنیکە خۆشی بۆ لێنایت، کە
چۆو دەست و پلی شوشت و بە ژنەکی
گوتی: کوا دەبیتە خواردنەکەم بۆ بێنە زوو،
زۆرم برسییە، کەچی ژنەکی گوتی:
ئەبێ باشە نەمگوت لە دەرەو وەکو رۆژانی
تر نانی خۆت بخۆ، پێم ئامادە ناکرێت.
(شیرزاد) باوہری بە قسەکی نەکرد ھەر
وایزانی بە گالئە ئەو قسەییە دەکات، ئەوہوو
قسەکی خۆی دووپات کردو، بەلام ھەمان
وہلامی وەرگرتو. (شیرزاد) کە زانی
بەراستیەتی و ھیچی ئامادە نەکردوو و
ھیچ حسانیکی بۆ قسەکی نەکردوو، بوو
دەمە قالییان و پێی گوت: ئاخر من شەو

تاوانباری راسته قینه یه؟

و روژ خەریکی کارکردن و نان پەیداکردنم بۆتان، تۆ که نیوەرۆیهک نائیکی گەرمم بۆ ساز نەکی، پیمناڵینی کارت چییه؟

(سازان) یش له جیاتی ئەوەی دان به هەلەکەیی بنیت که چی پێگوت: ئەری من خزمەتی مندالت بکەم، خزمەتی تۆ بکەم، چیش لێنیتیم، چەند کارت بۆ بکەم؟ ئەم وەلامە (سازان) هیندە دیکە هەرایەکی گەورە کرد و بوو شەپیان. (شیرزاد) پەلاماری (سازان)ی دا و چەند مستیکی خۆاندی، بوو قیژە و هات و هاوار دراوسێکانیان گۆییان لەو دەنگە دەنگ و هەرایەیان بوو، یەکی لە دراوسێکانیان مالمی مامۆستا (وهاب) بوو، ئەویش لەبەر پەرۆشی دراسیەتیان لەگەڵ (خەسرۆ)ی زاوای (مشیری) دراوسێیان هەرسێکیان لە ماله کانیاان هاتنە دەرەو و بزائن ئەو هەرایە چییه. مامۆستا (وهاب) و (خەسرۆ) لەیه کیان پرسی و پاشان که زانیان شەپیانە، گۆتیان با بچینه ناویژوانیان. ئەو بسو دەرگایان کردەو و چونە ژوورەو دیتیان (شیرزاد) به سۆندە کەوتۆتە گیانی (سازان)ی خێزانسی. هەرچۆتیک بیّت (سازان)یان لە ژێر دەستی دەرھیتنا. ئیتر با بزانیان دوا ئەوەی که (سازان)یان لە بن دەستی دەرھیتنا و (شیرزاد)یان دوورخستەو کێشەکه بەچی گەیشت، با لێگەرین مامۆستا (وهاب) بۆخۆی بۆمان بگێڕیتەو. مامۆستا (وهاب) لە

گێرانەوی شەرەکه دا بەمشۆیه قەسە کرد و گۆتی: که (شیرزاد) مان دوورخستەو، گۆتمان ئەوجا (سازان) نەرمی دەکێش و ئیمەش به قەسە خۆش و به نامۆژگاری هەردوولا سارد دەکەینەو و پێکیان دەهینەو و (سازان)یش زیاتر نامۆژگاری دەکەین. بەلام هەر هیندە زانیان (سازان) دەستی به جێدوان کرد. بەلام جێبۆی زۆر ناشیرین و نابەجی و گۆتی: ئیستا تەلەفۆن بۆ براکانم دەکەم و بین (وهاب) لێبکەن. زۆری هەرپەشە لێکرد. (شیرزاد) که ئەو جێبۆ ناشیرینانە و ئەو هەرپەشە لە ژنەکی لە پێش ئیمە بیست، بەراستی زۆری شەرم بەخۆدا هاتەو تارەقە ی رەش و شینی کرد و سۆندە خوارد و ئیمەشی لەسەر سۆندەکه کردە شایەت و گۆتی: لەسەر دەستی ئەو شایەتانه گەر براکانت بین، من لە پێش براکانت تەلەقت بەدەم، مادام تۆ ئەو هەموو قەسە ناشیرینانەت کرد.

دوا چارەگە سەعاتیک دوو لەبراکانی هاتن و کەهاتنە ژوورەو و یەکسەر پریاندا (شیرزاد) و بوو شەرە مسیتان. ئەوان دوو کەس بوون و بە دوانیش هێرشیان کردە سەر. بەراستی پیمان ناخۆش بوو، چونکه لەسەرئیکەو بەدوان تاویان دایە، لەسەرئیکە تریشەو نەدەبوا یە بەی پرسیارکردن یەکسەر به قەسە خوشکەکیان بکردایە. بەلایەنی کەمەو که هاتنە ژوورەو دەبوا یە بیانپرسیایە که هۆی شەرەکیان چییه و

گۆیان لە هەردوکیان بگرتایە. بەتایبەتیش ئەگەر بیانزانیایە خوشکەکیان خەتابارە، فشاریان بختایەتە سەر ئەو و یەکسەر لەسەریان نەکردایەو. بەلکو ئەگەر بۆیان دەرکەوتبایە که هەلەکە به هۆی ئەو دەیه پشستگریان لە میددەکی بکردایە بۆ ئەوی پارێزگاریان لە شیرازە خێزانیان بکردایە و ژنەکی دەستی لەو جۆرە هەلسوکەوتانە هەلبگرتایە. بەهەر حال که دیتان هەردوو برا بۆ (شیرزاد) چون و من و (خەسرۆ) ی زاوام و (مشیری) دراوسیمان بۆیان چوین و (شیرزاد)مان پاراست و نەمانهیشت دەستی لێو بەشین. هەولیشیماندا ئەوان سارد بکەینەو و دابنیشن به گفتوگۆ و بەتەگبیر کێشەکیان چارەسەر بکەن. بەلام (شیرزاد) که دیتی ئەوانە بی سێ و دوو لەسەر خوشکەکیان دەکەنەو، زۆری هەست به غەدر کرد و دیار بوو زۆری بی تیکچوو و لە حەژمەتان ئیمە کردە شایەت و لە پێش براکانی ژنەکی تەلەقت دا. که تەلەقتی فرێدا براکانیشی هیندە دیکە شیتگەر بوون و دووبارە پریان دایەو و دیسان یەخەگیری یەکتەری بوونەو. بەلام ئەو جیکە مەترسی بوو یەکی لە براکانی (سازان) دەمانچە پێبوو که ئیمە نەماندەزانی و تا ئەوکاتیش دەمانچەکی شارذبۆو و دەرینەهینابوو، بەلام که یەخە یەکتەریان گرتەو ئەو برایهیان دەمانچەکی دەرھیتنا. بەلام پێدەچوو (شیرزاد) پێشی

ھەردووكيان
بەربوونەو ھە
گوللەيەكە ديكەش
تەقى ئەويش
بە سىنگى ئەو
براىيە كەوت
كە دەمانچەكەى
لە دەست بوو

كۆمەلەيە

گولان

ژمارە (۷۶۰)
۲۰۰۹/۱۲/۱۴

۵۲

ئىمە ھەستى پىكرىدوبو، بۇيە زوو پرى داىە،
براى ژنەكەى ھەر ھىندەى پىراگەيشت
دەمانچەكە سوار بكات، (شىرزاد) توانى
دەستى بگىرت براكەى دەمانچەكەى لە
دەستى بوو، (شىرزاد) يش تونود دەستى
ئەوى گرتبوو، دوو سى گوللە ھەر لەناو
دەستيان تەقىترا، بەلام بەكەس نەكەوت.
ئىمەش شىواوبووين نەماندزانى چى بگەين،
گاڭتە لەگەل دەمانچە ناكىرت، ھى ئەو
نەبوو لىيان بچينە پىش، براكەى تى
ژنەكەى (شىرزاد) نازانم خوترمەيەكى لە
كوى پەيدا كىربو، لە (شىرزاد) چوو پىشەو
دوو سى خوترمەى توندى خىواندە پىشى و
(شىرزاد) زۆر رەنگ و رووى پىتىكچوو وەكو
بلى ئاگر لە چاوى بەربوويىت، دەستى
تونود ھەر لەسەردەستى براكەى تى (سازان)
بوو كە دەمانچەكەى لە دەست بوو، رووى
لەخۇى وەرگىرا و بەرە لای براكەى تى
كە خوترمەيەكى لەدەست بوو، بەلكو بىنى
و ئەگەر خوترمەيەكى ديكەى لىيدات بەلكو
خۇى لى دەرباز بكات، لەگەل خۆ سوپاندنى،
دوو گوللە لە دەمانچەكە تەقى و يەكىكيان
بەسەر دللى و ئەويتىيان بە گەرروى براكەى
ژنەكەى كەوت و دەمودەست بەرپوۋە. ئىنجا
لەم ھىنان و بردنە و لەم خۇراتەكاندەى
ھەردوولا كە ئىمەش نەدەوېراين، بچينە پىش،
ھەردووكيان بەربوونەو ھە گوللەيەكى ديكەش
تەقى ئەويش بە سىنگى ئەو براىيە كەوت
كە دەمانچەكەى لە دەست بوو، بەمجۆرە
دەمانچەكەى لەدەست بەرپوۋە، ژنەكەى
(شىرزاد) كە چاوى بەو ھەموو خۇنە
كەوت و دىتى دوو براى كەوتنە سەر زوى
و ئەو ناو ھەمووى بوو خۇن، كىرە
قىژە و ھاوارىك نەپىتەو، چوو دەردەى
مال و خەلكى گەرەكى كۆكردەو. داوى
ماوئەك كە نازانم چەند بوو پۇلىس ھات
و بە ھوشەكە وەرپوون، ئەو براىيە كە
دەمانچەكەى لەدەست بوو ھىشتا ماپو،
دەيتوانى قسە بكات، لەسەر ھەموو حالانىش
ئەوجا ھىشتا (شىرزاد) پەرۋكىكى گەرەى
خستبوو سەر برىنەكەى و ھۆر ھۆر دەگىيا
و فرمىسكانى دەپشت، بەراستى ئىمەش
سكمان پى دەستا، كە لەپاى ژىنىكى
وا خىراپ و نابەرپىسىار ئەو كابرەى
بەو رۆژەگەياند. كە پۇلىسەكان گەيشتن
ئەفسەرەكە كە گەنجىكى زۆر رىك و پىك
تىگەيشتبوو بوو، زانى چى قەوماو ھەمانى
دا (شىرزاد) بىنەناو ئۆتۆمبىلىك كە مەدەنى

يىت و لە ھەراكەى دوورخەنەو نەبادا كەسىك
لەو دەمودەستە يىت زەبرىكى لى بوەشىنى
و بەيەكىكە لە رىپىدراو لىكۆلىنەو ھەكانى
كە لەگەلى بوون گوت، برۆ لەگەل دوو
پۇلىس لەناو ئۆتۆمبىلىكى مەدەنى ئەو ناو
پارېژگارى لىبەكە و بەشىنەى و ھىمنىش،
بەيە فشار خستنە سەر و توندى نىمچە
لىكۆلىنەو ھەيەكى سەرەتايى لەگەلدا بگە و
مەبەستتە نەيا وەرگرتنى زانىرى بى. بەلام
لەكاتى پىسىار لىكۆرندا زوو زوو دللى بدو و
سەبوورى بى بىخەشە. ئەفسەرەكە چوولەى
ئەو براىيە كە يەك گوللەى پىكەوتبوو،
برىندار بىو و ھىشتا ھەر ماپو، ھۇشى
لەخۇى بوو، لىنى نىكە بۇو و ھەمانى كىر
كە بە شىنەى و ورايى و بە دەستوبردى
ھەلىبگىر و بىگەينەنە نەخۇشخانە، كەچى
براكەى (سازان) گوتى: كاكى ئەفسەر
ئەو ھەى قەوماو قەوماو، ھەلەكە لە ئىمە
بوو، بەلام فىتەكارى گەرە ئەو خوشكە
نارەسەنەم بوو، كەلاكى ئەو براىمە و لىرە
لەبەردەم ئەم دەرگايە كەوتو، بە گوللەى
من و دەمانچەى من بوو، برىندار بوونى
خۇشم ھەر بەھۇى خۇم بوو. ئەو قسانەم
بنووسە و با ھەموو ئەوانەى لىرە بىنە
شاىت، ئەگەر مام بەخۇم ئەو قسانە لە
پىش دادگا دەكەم، ئەگەر مردىشم ئىو لە
جياتى من بىكەن..

داوى دادگايى كىرەن و براىيە كىشەكە
مامۇستا (وھاب) ناخىكى قولى
ھەلكىشا و دەستى بە گىرانەو ھەى ئەم
بەرسەرھەتى كىرە گوتى: ئەو نىوەرۋىيە
ھەموومان تاسايىن، بەتايەتى كابرەك
لەو ناو خۇنى رزا و سەرى تىچوو،
يەكىكىش برىندار بوو، مەترسى كەوتبوو
سەر ژبانى ئىمەش، خەرىكىسو كە بۇ
ناوژبوانى چووبووين، سەرمان تىا بچىت، كە
تەرمەكەيان ھەلگىرت و بردىانە نەخۇشخانە
ئەفسەرەكە داوى ئىمەشى كىرە لە بىكەى
پۇلىس نامادەىن و گوفتارى خۇمان بەدىن
لەبەر ئەو ھەى شاىتەى رووداوەكە بووين. ئىمە
و چەند كەسىكى تىشىيان بانگ كىرە و
ئىمەش چۇنمان دىتبوو، چىمان دىتبوو، وھا
گوفتارمان دا. چۆن ژنەكەى كە پى گوترا
بوو نانى نىوەرۋ نامادە بكات و كابرەك كە
ھاتبوو ھىچ نامادە نەكرابو، ببوو كىشەيان
و ژنەش گىرەكەى گەرەتر كىرەبوو،
تەلەفۇنى بۇ براكانى كىرەبوو، ئەوانىش
لەگەل مىردەكەى كىرەبووانە دەمەقالى و

داوتى ھىشىيان كىرەبوو سەرى و يەكىكە لە
براكانى دەمانچەى دەرىنابو، ھەربەخۇشى
تەقى كىرەبوو، بە كورتى ئەو ھەى روویداو
و ھەى خۇى گىرانەو، بىكەى پۇلىس
بەدواداچوونى تەوايىان بۇ رووداوەكە كىرە،
لەو ناو ھەى ئەو براىيە (سازان) كە برىندار
بىو برابوو ھۇلى نەشتەرگەرى بەلام لەبەر
ئەو ھەى خۇنىكى زۆرى لەبەر رۇى بوو،
بۇ نىوەرەكەى گىانى سپاردبوو. پاشان
كەسوكارى دىكەى (سازان) و (شىرزاد) يش
بە مەسەلەكەيان زانى و ھاتن، ھەر ئەو رۆژە
(شىرزاد) دەستگىركا و رەوانەى بەندىخانە
كرا، ئەو رۆژە بۇ ئەو ھەى دوومندارى و ھەلە
تىگەيشتن روو نەدات لە نىوان كەسوكارى
ھەردوولا، ئەفسەرەكە زوو، رووداوەكەى
و ھەى ئەو ھەى كە لىكۆلىنەو ھەى لىكۆرەبوو،
بۇ كەسوكارى ژن و مىردەكە گىرابو و
ئەوانىش چاودەرى دەرنەجامى لىكۆلىنەو ھەىيان
كىرە و ئىمەش لەگەل مامۇستاي ناىنى
گەرەكەكەمان و لەسەر داخواى (شىرزاد)
خۇى پىش ئەو ھەى رەوانەى بەندىخانە
بىكىت، بەشىنەى و نەرمى بە جۇرىكە
ھەردوولا ھىن و لەسەر خۇىن و رووداوەكە
بە قەزاقەدەر بزانتن، رووداوەكەمان و ھەى
خۇى بۇ گىرانەو و مامۇستا ھەر دوولەى
ھىنايە قەناعەت كە و بزىن لەھەردوولايان
قەوماو و پىشى يەك بگىرە و پىكرا و بىكەن
تازىيەكە بەرپوۋەبەن و ئاسەوارى رووداوەكە
كەم بگەنەو. ئەوانىش پىوانە جولانەو و بە
گوپىيان كىرە. كە ھەوالى مردنى كورەكەى
تىشىيان پىگەيشت تەنبا شوكرانە بژىرى خودا
بوون و پوختە و جوان تازىيەكى ھاوئەشىيان
دانان و ھەر خۇشيان داوى تەواوبوونى
تازىيە چوون لە (شىرزاد) خۇشبوون و لە
بەندىخانە دەرىنەپىنا. ئەوجا بەسەرپەرشتى
و رىتمايى ئەو مامۇستايەمان (شىرزاد)
تەلاقەكەى چاك كىرەو و ژنەكەشى ھىنايەو
ژىر نىكاحى خۇى، بەلام بەراستى باوك و
براكانى تى (سازان) تەواو تورە و بىزار
بىوون لە (سازان) و دوو لە براكانى زۇريان
سزا داو تەمىيان كىرە، كە دادگايى كىرە،
دادگا برىارى بىتوان بوونى (شىرزاد) ي
داو نازادى كىرە، كە كىشەى دادگايى و
تازىيە و ئەو شتانەيان تەواو بوو، (شىرزاد)
لە شەرمان و بۇدورەكەوتنەو لە ياد و
يادگارەيەكانى ئەو رووداوە دلئەزىنە، لەو
خا نوو ھەى كە رووداوەكەى تىدا روویداو،
بارى كىرە و ئىشتا نەمانىنەو.